

ЕЛЕКТРОНЕН БЮЛЕТИН

МАРИХУАНАТА

БЮЛЕТИН № 7 | ФЕВРУАРИ - 2021 | [ОБСНВ И ПИЦ- ОБЩИНА ГАБРОВО](#)

ТЕМА 01

УПОТРЕБА НА МАРИХУАНА
ОТ ДРЕВНОСТТА ДО НАШИ
ДНИ.

ТЕМА 02

УПОТРЕБАТА – ЗА
РАЗВЛЕЧЕНИЕ ИЛИ
ЗА МЕДИЦИНСКИ ЦЕЛИ.

ТЕМА 03

ОТКРИЙТЕ РАЗЛИКИТЕ –
ЛЕГАЛНА, НЕЛЕГАЛНА ...

ТЕМА 04

МЕХАНИЗЪМ НА
ВЪЗДЕЙСТВИЕ. ЕФЕКТИ,
ЗАВИСИМОСТ, ТОЛЕРАНС.

ТЕМА 05

РИСКОВЕ ОТ УПОТРЕБАТА
НА МАРИХУАНА.

Виена, 2 декември 2020 г. - Комисията по наркотичните вещества (CND) към ООН взема поредица от решения по международния контрол върху канабиса и свързани с него вещества и гласува да премахне канабиса от списък, който го категоризира като един от най-опасните наркотици. Тази промяна означава, че канабисът и канабисовата смола вече не са класифицирани сред най-вредните и опасни вещества, както и че се признават техните медицински и терапевтични ползи. Това облекчава ограниченията върху научните изследвания, свързани с ползите от медицинското приложение на канабисовите продукти.

Комисията одобрява препоръката на Световната здравна организация и отстранява канабиса и канабисовата смола от Списък IV, който ги поставя в категорията редом с хероина и други опиоиди и ги класифицира като вещества „особено вредни и с изключително ограничена медицинска или терапевтична стойност“. Те обаче остават в Списък I, който ги категоризира като „силно пристрастяващи и силно отговорни за злоупотреби“ вещества, т.е. канабисовите продукти все още продължават да бъдат обект на всички нива на ограничения и контрол, предвидени в Конвенцията от 1961 г. - <https://www.gabrovo.bg/bg/article/17615>

УПОТРЕБА НА МАРИХУАНА ОТ ДРЕВНОСТТА

ДО НАШИ ДНИ

Растението Cannabis (кана-бис), е познато на хората от древни времена. Съществуват няколко вида конопови растения, а в днешно време има и много хибриди (щамове).

Основните показатели, по които различаваме растителните видовете от семейство Конопови, са външен вид, миризма, вкус и съотношение на активните съставки (канабиноиди). В литературата най-често се среща латинското наименование Cannabis „Sativa“, което означава „култивиран“ и за пръв път е регистрирано да се използва от английския билкар Уилям Търнър.

Допреди 2-3 десетилетия пушенето на трева сред младите е било средство за разграничение от масата, средство за бунт и признак за различност. Днес, макар и все още незаконна в повечето страни, употребата на марихуана е на път да се превърне от различност в норма.

Изследванията за потенциални ползи и възможности за употреба на канабис и канабисови продукти за медицински цели са стотици.

В световен мащаб проучванията по проблемите на наркотиците и наркоманиите сочат, че марихуаната е най-масово употребяваното наркотично вещество. Данните на Националния фокусен център в България потвърждават тази тенденция. Средно 27 % от учениците у нас са пушили марихуана поне веднъж в живота си, като техният дял нараства през годините.

Вероятно растението произхожда от Централна Азия, Китай. При археологически разкопки в Тайван, в слоеве от преди 12 000 години са открити керамични съдове с отпечатьци от конопено въже, което може би е използвано при направата и украсяването на съдовете.

Още по темата тук:

<https://gabrovo.bg/bg/article/17679>

УПОТРЕБАТА – ЗА РАЗВЛЕЧЕНИЕ ИЛИ С МЕДИЦИНСКА ЦЕЛ

От растението Cannabis за развлечение се използват три вида продукти, които са чисто органични.

„Марихуана“ обикновено се нарича зелената или кафява смес от изсушени листа, стебла, семена и цветовете. „Ганджа“ се казва най-често на изсушените пъпки и съцветия. Често тези две наименования се използват като взаимно заменяеми.

„Хашиш“ е лепкавата смола, която отделят съцветията на женското растение. След втвърдяване, тази смола се пресова и се оформя на блокчета.

Друг вид продукт, за получаването на който обаче е необходима допълнителна обработка, е „хашишовото масло“.

УПОТРЕБА ЗА МЕДИЦИНСКИ ЦЕЛИ

Откриването на канабиноидната система в човешкия мозък през 90-те години засилва интереса към използването на канабиса за медицински цели. Предполага се, че канабиноидите, които съдържа растението, могат да бъдат използвани за облекчаване на симптоми при хронична болка и неврологични заболявания като множествена склероза и др.

Терминът „медицинска марихуана“ не се използва за определен вид (сорт) на канабиса. Той се отнася до използването на цялото растение или продукти от него в непреработен вид за лечение на симптоми на заболявания и други състояния.

Най-голям медицински интерес представляват двата канабиноида THC и CBD и затова за тях се правят най-много изследвания. С оглед на възможна медицинска употреба е важно да се прави разлика между марихуаната и чистите THC, CBD и други специфични съставки, извлечени от растението.

На този етап, марихуаната и производните от нея продукти се използват за медицински цели като палеатив – лекарство, което може само да облекчава страдания (симптоми).

Подробна информация може да намерите тук:

<https://gabrovo.bg/bg/article/17733>

УПОТРЕБАТА НА МАРИХУАНА

ЗА УДОВОЛСТВИЕ ИЛИ С МЕДИЦИНСКА ЦЕЛ

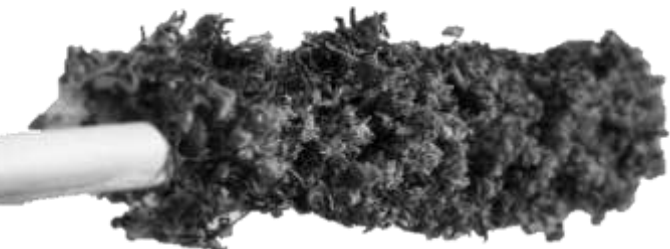
Когато се употребява марихуана за удоволствие, много често се пренебрегват възможните негативни ефекти и обикновено липсва дозираният прием като ограничителен компонент. Употребяващите за удоволствие са хора, които в повечето случаи, нямат здравословни проблеми, а знанието за полезните свойства на растението служат основно като оправдание на употребата. Последното е много характерно в страните, в които такава употреба е забранена от закон, а също и за заблуда на родителите, когато става въпрос за употреба от непълнолетни лица.

За медицински цели марихуаната или продукти от нея се използват само от хора, които имат конкретни здравословни проблеми и търсят конкретно терапевтично въздействие върху конкретна болестна симптоматика. В страните, в които тази употреба е легализирана, канабисовите продукти се предписват от лекар, който е длъжен да дозира съответния препарат и предварително да запознае болния с възможните странични ефекти от предписаното лечение. Продажбата на продуктите също е поставена под строг контрол.

Това е процес, който е напълно идентичен с предписването на всяко едно лекарствено средство. Употребата чрез пушене е спорна в медицинските среди заради допълнителните рискове за здравето.

Има и една трета група употребяващи. Това са хора, болни от тежки заболявания, на които традиционната медицина понякога не е в състояние да облекчи страданията. Такива хора често са отчаяни и търсят алтернативни варианти за лечение. Обикновено, по една или друга причина, те се снабдяват с канабисови продукти по нелегален начин и използват продуктите при липса на медицински контрол. Това е свързано с много рискове, подобни на горе посочените.

С оглед претенциите за обективност на материала, не може да не се спомене, че много от тези хора свидетелстват, че получават облекчение и подобряване на качеството си на живот, но не бива да се изключва и вероятността за плацебо ефект.

ОТКРИЙТЕ РАЗЛИКИТЕ – ЛЕГАЛНА, НЕЛЕГАЛНА

Марихуаната и продуктите от нея, които се продават легално подлежат на строг контрол. Основна характеристика за тях е, че би следвало да са с гарантирано качество и произход.

За легалната марихуана има регламентирани ограничения, относно максимално допустимата концентрация на активната съставка ТНС, която е отговорна за психотропния ефект. Максимално допустимото съдържание на ТНС варира на различните места и в зависимост от различното предназначение, а в някои държави се допуска единствено и само наличие на канабидиол (CBD). Продуктите, които съдържат само CBD, не са привлекателни за хората, употребяващи за развлечение, защото те не могат да доведат до интоксикация (напушване).

В някои от държавите, в които марихуаната е легализирана за развлечение, няма ограничение за процентното съдържание на ТНС, но там има строг регламент и високи изисквания, които са поставени на легалните производители, разпространителите и търговците.

Още по темата:

<https://gabrovo.bg/bg/article/17734>

Докато през 70-те, 80-те години нелегалната марихуаната е съдържала около 3% ТНС, то в днешно време има данни, че сред конфискуваните проби трева има такива със съдържание на съставката 32 % и повече.

Това е изключително тревожно и опасно, защото въздействието върху организма е в пъти по-силно от преди и многократно увеличава рисковете от негативни ефекти. Нелегалната марихуана, за разлика от легалната, обикновено е с неизвестен произход. Много често при отглеждането ѝ се използват различни химикали.

Друга практика, която съществува на нелегалния пазар, е пръскането и „обогатяването“ на марихуаната с други видове наркотични вещества – нови психоактивни вещества, хероин, амфетамин, кетамин, бензодиазепини и други лекарствени препарати. Това е т.нар. „друсана трева“. Употребата на такава марихуана е изключително опасна, защото ефектите от употребата ѝ обикновено са непредвидими и много често, в зависимост от допълнителната съставка може да се стигне до развиване на моментални остри психотични състояния и дори смърт.

МЕХАНИЗЪМ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ - ЕФЕКТИ, ЗАВИСИМОСТ, ТОЛЕРАНС

Независимо от начина на употреба, веднъж попаднали в кръвообращението, активните съставки на марихуаната се свързват с така наречените канабиноидни рецептори, които са разположени в различни части на централната и периферната нервна система.

Въздействието и ефектите от употребата на марихуана се обясняват със свойствата на двете основни активни съставки: канабидиол (CBD) и тетрахидроканабинол (THC).

Силата и начинът на въздействието зависи от съотношението между тези две съставки и от концентрацията им, а те са различни в различните сортове марихуана и в различните продукти от растението. Съставката, която предизвиква наркотичния ефект (напушването), е THC.

Зависимостта от марихуаната е с много коварно развитие, защото за разлика от някои други наркотични вещества, тя се формира в течение на по-дълъг период от време. При редовна употреба рецепторите се приспособяват и свикват да получават определено количество от веществото. Опитите за спиране са изключително разстройващи за хората, хванати в този капан. Стават раздразнителни, напрегнати, неспокойни, може да се появи безсъние, главоболие, треперене на ръцете и др.

Тези неприятни усещания често карат хората да употребят марихуана отново, но желанието не е толкова силно и непреодолимо, както при алкохола, никотина или при някои други видове наркотични вещества.

Редовната употреба води до развиване на толеранс към марихуаната. Около 10% от използващите редовно канабис развиват зависимост към него. Ако човекът е започнал употребата в тийнейджърските си години, този процент може да стигне 17. Ако употребата е всекидневна, зависими стават между 25 и 50% от хората.

Още по темата:

<https://gabrovo.bg/bg/article/17852>

РИСКОВЕ ОТ УПОТРЕБАТА НА МАРИХУАНА

Обстойно изследване за значението на възрастта, в която се започва употребата на марихуана, констатира, че колкото в по-млада възраст е започнала употребата, толкова по-лоши са следствията:

<https://www.sciencedaily.com/releases/2017/03/170328105901.htm>

Националните академии на науките, инженерството и медицината публикуват през 2017 г. изчерпателен преглед на научните доказателства - „Ефекти върху здравето на канабиса и канабиноидите: настоящо състояние на доказателствата и препоръки за изследвания“ (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK423845/>).

От посочените доклади, анализи и поредица от значими научни изследвания, могат да се изведат следните вредни последици от употребата на марихуана, особено в тийнейджърска възраст:

- Нарушения в участъци на мозъка, участващи в познавателните процеси, работната и вербалната памет (<https://www.medicalnewstoday.com/articles/290812#-Length-of-marijuana-use-correlated-to-severity-of-hippocampal-abnormalities->);
- Увеличен риск от развитие на психични проблеми като шизофрения, депресия и тревожност, особено при лица с генетична предразположеност към някакво психично заболяване (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC135493/>).
Предпоставка за развитие на шизофрения би могло да се окаже високото ниво на съдържание на ТНС и употребата на синтетичните му аналози (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4740396/>, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC135493/>, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/25586398/>);
- Повишаване нивото на тревожност (<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/29149635/>);
- Има известен риск от развитие на суицидно поведение в млада възраст (<https://jamanetwork.com/journals/jamapsychiatry/fullarticle/2723657>);
- Намесата на канабиноидите в работата на подрастващия мозък предизвиква трайни промени в емоционалните отговори, влияе негативно върху процеса на вземане на решения и поемането на рискове;
- Употребата на марихуана в ранна възраст крие рискове за бъдещи социални проблеми при социалното функциониране на индивида, както и формиране на неудовлетвореност от живота (<https://jamanetwork.com/journals/jamapsychiatry/fullarticle/2723657>).

Още по темата: <https://gabrovo.bg/bg/article/17879>

Текстовете, публикувани в това издание, са съгласувани от Националният център по общественото здраве и анализи, който е структура на националната система на здравеопазването и осъществява дейности по опазване на общественото здраве, промоция на здравето и профилактика на болестите, информационно осигуряване на управлението на здравеопазването.

НАШИТЕ КОНТАКТИ:

Общински съвет по наркотични вещества и
Превантивно-информационен център
Община Габрово

Пл. „Възраждане“ № 3, гр. Габрово, 5300
066 809 818 | osnv@gabrovo.bg |
Web: <https://gabrovo.bg/bg/page/1111>

Facebook:

Общински съвет по наркотични вещества
<https://www.facebook.com/ObsinskiSvetPoNarkotichniVesestvaGabrovo/?ref=bookmarks>